

Υποτροφίες-υποστήριξη μεταπτυχιακών μελετών

Η Βρετανική Σχολή Αθηνών κυκλοφόρησε εγκύκλιο που γνωστοποιεί και φέτος τις «υποτροφίες εκατοστάτηριδος» για το ακαδημαϊκό έτος 2005-2006. Επιλέξιμοι για τις υποτροφίες είναι πτυχιούχοι ελληνικής ή κυπριακής υπηκοότητας. Οι υποτροφίες θα καλύπτουν τα έξοδα συντομίων επισκέψεων στη Μ. Βρετανία (μέχρι τρεις μήνες) για συγκεκριμένα προγράμματα μελέτης ή έρευνας σε τομείς ενδιαφερόντων της Σχολής. Ενδεικτικά αναφέρονται η ελληνική και κυπριακή αρχαιολογία, τέχνη, ιστορία, γλώσσα, φιλολογία, θρησκεία, φιλοσοφία, εθνολογία, ανθρωπολογία, γεωγραφία καθώς και η εφαρμογή των Βετικών επιστημών για τη μελέτη οποιαδήποτε από τα αναφερόμενα γνωστικά πεδία. Δεν θα χορηγηθούν υποτροφίες για καθαρώς φυσικές ή ιατρικές επιστήμες και δεν αποδίδονται σε όσους ενδιαφέρονται να πραγματοποιήσουν μεταπτυχιακές σπουδές στην Αγγλία ή τις παραγόμενες ήδη. Το αντικείμενο της έρευνας ή της μελέτης πρέπει να περιγράφεται με σαφήνεια και να καταδεικνύεται τα συγκεκριμένα οφέλη που θα αποκομίσει ο ερευνητής από την πρόσβαση σε βιβλιοθήκες, μουσεία, πανεπιστήμια κ.λπ., τα οποία δεν προσφέρονται στις χώρες προέλευσης των υποψηφίων. Επίσης, οι υποτροφίες δεν αποδίδονται κατά κανόνα σε όσους πραγματοποιούν μεταπτυχιακές σπουδές πλήρους απασχόλησης στην Ελλάδα. Για την τελευταία περίπτωση, ωστόσο, ένας σαφής καθορισμένος τίτλος προτεινόμενης μελέτης ενδοχρημίας να αιτιολογείται με ειρήφεια. Θα χορηγηθούν έως τρεις υποτροφίες (δύο-τρεις μήνες και μια του ενός μηνός), ύψους τουλάχιστον 675 λιρών ανά μήνα και θα καλυφθεί το αεροπορικό εισιτήριο με επιστροφή, σε υποψηφίους κατά προτίμηση κάτω των 40 ετών. Οι αιτήσεις πρέπει να υποβληθούν στην αγγλική γλώσσα και να απευθύνονται προς τον Διευθυντή της Βρετανικής Σχολής Αθηνών, Σουζάνα 52, Τ.Κ. 10676 Αθήνα, ή με e-mail στη διεύθυνση school.secretary@bsa.ac.uk και να περιλαμβάνουν α) βιογραφικό σημείωμα με διεύθυνση, τηλέφωνο και κατάλογο δημοσιεύσεων επί όσον υπάρχουν, β) περιγραφή της προτεινόμενης έρευνας ή μελέτης μέχρι 500 λέξεις με αιτιολόγηση της ανάγκης για να γίνει η έρευνα στη Μ. Βρετανία και με αναφορά στον τόπο και στη διάρκεια της μελέτης, και γ) τα ονόματα και τις διευθύνσεις δύο εισιτηγτών που έχουν δεχθεί να δώσουν εμπιστευτικές ακαδημαϊκές συστάσεις και πληροφορίες για τον υποψήφιο. Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι συστατικές επιστολές θα παραληφθούν από τη Σχολή μέχρι 31.12.2004. Οι αιτήσεις μπορούν να υποβληθούν μέχρι 22.12.2004 και όσοι επιλεγούν αρχικά θα προσκληθούν για συνέντευξη (στην αγγλική γλώσσα) τον Φεβρουάριο του 2005. Επιπλέον, πρέπει οι ενδιαφερόμενοι να έχουν εξασφαλίσει την αποδοχή των επιβλεπόντων καθηγητών και των επιστημονικών ιδρυμάτων στα οποία θα γίνει η έρευνα κατά το ακαδημαϊκό έτος 2005-2006. Πληροφορίες στη Γραμματεία της Σχολής, τηλ. 2107292146 ή 2107210974.

Το Κυπριο-Αμερικανικό Αρχαιολογικό Ερευνητικό Ινστιτούτο (Cyprus American Archaeological Research Institute, CAARI) που εδρεύει στη Λευκωσία ανακοίνωσε ότι υποστηρίζει μεταπτυχιακές σπουδές από συγκεκριμένα προγράμματα υποτροφιών, ως εξής:

α) Μία υποτροφία \$ 750 μηνιαίως σε πτυχιούχους (ανεξαρτήτως υπηκοότητας) αμερικανικών πανεπιστημίων για διεξαγωγή έρευνας υπαίθρου με υποχρέωση διαμονής της εγκαταστάσεως CAARI (Λευκωσία). Καλύπτονται επίσης τα έξοδα ταξιδιού. Πρόγραμμα υποτροφιών «The Helena Wilde Swiny and Stuart Swiny Fellowship». Προθεσμία υποβολής μέχρι 1.2.2005. Απαιτείται στην αίτηση είναι η περιγραφή του προτεινόμενου ερευνητικού προγράμματος, η διάρκεια, ο προϋπολογισμός, το βιογραφικό σημείωμα του υποψηφίου και δύο συστατικές επιστολές.

β) Μία υποτροφία \$ 750 μηνιαίως από το πρόγραμμα «The Anita Cecil O'Donovan Fellowship» για πτυχιούχους αμερικανικών ή άλλων πανεπιστημίων (ανεξαρτήτως υπηκοότητας του υποψηφίου) για διεξαγωγή έρευνας σχετικής με την κυπριακή αρχαιολογία με υποχρέωση διαμονής στο CAARI. Καλύπτεται και μέρος των εξόδων ταξιδιού. Προθεσμία υποβολής μέχρι 1.2.2005. Απαιτείται στην αίτηση είναι η περιγραφή του προγράμματος, η διάρκεια, ο προϋπολογισμός, το βιογραφικό σημείωμα και δύο συστατικές επιστολές. Πληροφορίες για τις περιπτώσεις α και β στο: CAARI at Boston University, 656 Boston Street, Fifth floor, Boston, MA 02215, USA, fax + +617.353.6575, e-mail: caari@bu.edu γ) υποτροφίες για προ-διδακτορικές και μετα-διδακτορικές έρευνες στην Κύπρο από το «Fulbright Research Fellowships». Δεν διευκρινίζεται στην ανακοίνωση ο αριθμός των υποτροφιών να θα χορηγηθούν. Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα: www.caari.org/home.htm.

Διεθνές Συμπόσιο «Aegean Metallurgy in Bronze Age»

Με απόλυτη επιτυχία πραγματοποιήθηκε στο Ρέθυμνο Κρήτης το Διεθνές Συμπόσιο για την Αιγαϊακή Μεταλλουργία κατά την Εποχή της Χαλκοκρατίας (19-21.11.2004) για τον προγραμματισμένο του οποίου είχαν έγκαιρα ενημερωθεί οι αναγνώστες των «Αρχαιολογικών Νεών». 35 εργασίες υψηλού επιστημονικού επιπέδου, παρουσιάστηκαν από προσκεκλημένους ελλήνων και ξένους ερευνητές οι οποίοι έκαναν μια πλήρη καταγραφή και αποτίμηση των εντελώς νέων αποτελεσμάτων των ερευνητών τους καθώς και πολύ πρόσφατων σχετικών ανασκαφικών ευρημάτων που μελετώνται ήδη τεχνολογικά, αναλυτικά και μεταλλουργικά σε ειδικά εργαστήρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Το συμπόσιο διοργανώθηκε από τον Τομέα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, σε συνεργασία με το Εργαστήριο Αρχαιομετρίας του Κέντρου «Δημόκριτος», το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου και την ΚΕ Έφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Πρόεδρος της οργανωτικής Επιτροπής ήταν η Επίκουρη Καθηγήτρια Ιρίδα Τζαχλιή, στην οποία, καθώς και στους συνεργάτες της, αξίζουν θερμά συγχαρητήρια για τη διοργάνωση μιας υψηλών επιστημονικών προδιαγραφών συνάντησης ειδικών, με υποδειγματικό τρόπο. Ο αυθεντικός μινωικός ήχος που ακούστηκε μαγνητοποιήμένος από τη λειτουργία ενός χάλκινου «επίστρου» που αποκαλύφθηκε φέτος το καλοκαίρι σε άριστη κατάσταση στην ανασκαφή του Μόχλου καθήλωσε κυριολεκτικά τους συνέδρους, αλλά και η άριστη επιστημονική εργασία των νέων ερευνητών που παρουσιάστηκε επιανεθήκε κατ'επανάληψη από τους εμπειρότερους. Μεγάλης αξίας νέα γνώση για τη μεταλλουργία του Αιγαίου κατά τη Χαλκοκρατία αποκτήθηκε από το Συμπόσιο αυτό, που αναμένεται να τεκμηριωθεί σύντομα με την έκδοση των πρακτικών στους επόμενους μήνες. Οι περιλήψεις του Συμποσίου, στην αγγλική, είναι ήδη διαθέσιμες στην ιστοσελίδα www.history-archaeology.uoc.gr/aegean_metalurgy.htm.

Αρχαιολογική ταινία και Αρχαιομετρία

Όσοι ασχολούνται με την Αρχαιομετρία είχαν τη μεγάλη τύχη να παρακολουθήσουν την «5η Διεθνή Συνάντηση Αρχαιολογικής Ταϊνάς Αγών» που πραγματοποιήθηκε πρόσφατα (7-11.11.2004) με οργανωτή το περιοδικό Αρχαιολογία & Τέχνες στο θέατρο Κνωσός της Αθήνας, αποκομίσαμε πολλά/άλλα οφέλη. Κυρίως διδάχθηκαν πώς η χρησιμοποίηση των νεώτατων συνδυαστικών τεχνολογιών, όπως η ψηφιακή τρισδιάστατη αναπαραστάση χώρων και αντικειμένων, ο συγχρονισμός ψηφιακού ήχου και εικονικής πραγματικότητας, η χρήση τηλεχειριζόμενων μηχανών στην έρευνα, διαχρονική παρουσίαση παρόμοιων συμβάντων με πολυμέσα και άλλα που χρησιμοποιούνται ευρύτερα από χαρι-

σματολογίες και στις αρχαιομετρικές έρευνες. Επιπροσθέτως μπόρσαν να εντοπισούν εξαιρετικά σημαντικές τεχνολογικές λεπτομέρειες που προσφέρουν με την αμεσότητα της κινηματογράφησης μεγάλων αρχαιολογικών αποστολών, που δεν μπόρουν να αποδοθούν είτε από φωτογραφίες είτε από τη γραπτή επιστημονική παρουσίαση των ειδικών στις δημοσιεύσεις τους. Κι ακόμη, απόκτησαν σημαντικές γνώσεις ιδιαίτερα χρήσιμες για τις συγκριτικές μελέτες ευρημάτων που συχνά καλούνται να αναλάβουν. Από αυτή την άποψη, ο «Αγών», η διετής Διεθνής Συνάντηση Αρχαιολογικής Ταύριας του Μεσογειακού Χώρου, πρόσφερε μια ξεχωριστή υπηρεσία σε έναν ερευνητικό χώρο, και του αξίζουν ιδιαίτερες ευχαριστίες για την αναμνηστική της συμβολή και του ειλικρινούς ευχής να διοργανώσει πολλές ακόμη συναντήσεις με την ίδια μεγάλη χρησιμότητα και επιτυχία.

Συνέδριο Πελοποννησιακών Σπουδών

Η Εταιρεία Πελοποννησιακών Σπουδών, με τριάντα χρόνια προσφοράς στον πολιτισμό και στα γράμματα και με βραβεία της Ακαδημίας Αθηνών, διοργανώνει το 7ο Διεθνές Συνέδριο της που θα διαρκέσει μία εβδομάδα (11-17 Σεπτεμβρίου 2005) και θα γίνει στον Πύργο Ηλίας-Ολυμπία. Το Συνέδριο τέλει υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού και εστιάζεται στη διερεύνηση ζητημάτων του πελοποννησιακού χώρου που εμπνέονται σε ενδιαφέροντα πολιτιστικά, φυσικού πλούτου, και άλλα. Πρόεδρος του Συνεδρίου θα είναι ο κ. Τάσος Αθ. Γριτσόπουλος και Γεν. Γραμματέας η κα. Ι. Γιανναροπούλου. Σύμφωνα με εγκύκλιο που κυκλοφόρησε πρόσφατα, οι ενδιαφερόμενοι να συμμετάσχουν με εργασίες πρέπει να δηλώσουν συμμετοχή στη Γραμματεία (μαζί με τίτλο ανακοίνωσης) μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου 2005. Γλώσσες που μπόρουν να γίνουν οι ανακοινώσεις είναι η ελληνική, η αγγλική και η γαλλική. Πληροφορίες στην έδρα της Εταιρείας, Μαυρομυιάλη και Δερβενιώτη 16, Τ.Κ. 10680 Αθήνα, τηλ. 2103629593, fax 2103606315.

Ρόδια ηλικίας 2500 ετών!

Πρόσφατα η αρχαιολογική σκαπάνη ανακάλυψε ένα πολύ ασυνήθιστο εύρημα. Πρόκειται για τέσσερα ρόδια που βρέθηκαν σχεδόν αναλλοίωτα από το χρόνο, μέσα σ' ένα καλά κλειστό μίσρο μ' ένα μπρούτζινο αγγείο που ανασυρίθηκε από την ανασκαφή και Παναγιώτα Καομίνη στην περιοχή της Αρχαίας Κορινθού. Το εύρημα πιστεύεται ότι είναι ηλικίας περίπου 2500 ετών και διατηρήθηκε από τα οξείδια του χαλκού που αναπτύχθηκαν στο κλειστό αγγείο και εμπόδιζαν την αποσύνθεση των φυτικών ιστών. Το σπάνιο εύρημα ήδη φυλάσσεται σε ειδικό ψυγείο για περαιτέρω μελέτη και προς το παρόν έχει απαγορευθεί η φωτογράφιση του λόγω της ευαισθησίας του.

Αρχαία ελληνική τεχνολογία

Η Εταιρεία Μελέτης της Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας (ΕΜΑΕΤ), το Κέντρο Διάδοσης Επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας (ΚΔΕΜΤ) και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΤΕΕ) οργανώνουν το 2ο Διεθνές Συνέδριο με το θέμα που αναφέρεται στον τίτλο και με στόχο την έρευνα της αρχαίας ελληνικής τεχνολογίας από την προϊστορική έως και τη βυζαντινή περίοδο. Το Συνέδριο θα γίνει στην Αθήνα από 17 έως 21 Οκτωβρίου 2005 και στην οργάνωση του συμμετέχουν το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων. Σύμφωνα με εγκύκλιο που κυκλοφόρησε, στο Συνέδριο θα προσκληθούν εξεχόντες επιστήμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό να παρουσιάσουν ειδικές εργασίες. Επικεφαλής της οργανωτικής επιστημονικής επιτροπής θα είναι ο καθηγητής Γ. Βαρουφάκης, ενώ την επιτροπή επιστείσει πλαισιώ-

νουν οι Ι. Αλαβάνος, πρόεδρος ΤΕΕ, Α. Τσουτάρης πρόεδρος ΚΔΕΜΤ, και Θ. Π. Τάσιος, πρόεδρος ΕΜΑΕΤ. Γλώσσες του συνεδρίου θα είναι η ελληνική και η αγγλική (με ταυτόχρονη μετάφραση), ενώ το κόστος συμμετοχής κλιμακώνεται, ανάλογα με την εσοχή εγγραφής, από 80 μέχρι 150 ευρώ. Παράλληλα με το Συνέδριο προβλέπεται να οργανωθούν και ορισμένες τεχνικές επισκέψεις, καθώς και σχετική έκθεση. Το θεματολόγιο της συνάντησης προβλέπει ιδιαίτερα πλούσιο, αναφέρονται, ενδεικτικά, περίπου τριάντα θέματα στην εγκύκλιο, ταξινομημένα σε ομάδες, όπως υλικά, όργανα, τεχνολογίες, τεχνολογία και κοινωνία κ.ά. Επιπρόσθετο χαρακτηριστικό του συνεδρίου είναι η μέριμνα των οργανωτών να έχει ετοιμασθεί και ο τόμος των πρακτικών κατά την εσοχή της πραγματοποίησής του, μια και οι συμμετέχοντες με ανακοίνωση έχουν ήδη κληθεί να στείλουν μέχρι τις 30 Μαρτίου 2005 τα πλήρη κείμενα των εργασιών τους. Πληροφορίες-εγγραφές: Γραμματεία του 2ου Διεθνούς Συνεδρίου Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας, Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (408), Καραγιώργη Σερβίας 4, Τ.Κ. 10562 Αθήνα, τηλ. 2103291291, fax: 2103291296, email: emael@central.tee.gr.

Άλλα συνέδρια

— «Archaeological Sciences 2005», University of Bradford, 13-16 April 2005. Έχουν περιληφθεί οι θεματικές ενότητες: α) The Fate of the artefact, β) People and geo-landscapes, γ) Locality as a movement, δ) Diet and diversity, ε) Archaeology and forensic investigation, ζ) Site-specific sessions on Niah Cave and Pompeii. Πληροφορίες: www.bradford.ac.uk/archsci/archsci2005/

— «Metallurgy in Southeast Europe from Ancient Times till the End of 19th century», 28-29th September, Sopotol, Bulgaria. Έχουν περιληφθεί οι θεματικές ενότητες: α) Metallurgy of ferrous and ferrous metals and alloys — equipment and technology, β) Metal extraction management, γ) Metal extraction centers, δ) Metal trading ε) Ore mining-equipment and technology, ζ) Mining legislation. Οργάνωση: Union of Bulgarian Metallurgists. Πληροφορίες στην ιστοσελίδα www.bum.ttm.bg.

Διαλέξεις - Επιστημονικές Ανακοινώσεις

— «Η Ατταρεια και η εξέλιξη του ανθρώπου», 21 Οκτωβρίου 2004, στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, από τον δρ Luis Arsuaga, καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Complutense Μαδρίτης και Δ/ντη Ανασκαφής της Ατταρεια Ισπανίας, που φιλοξενεί τα αρχαιότερα μέχρι τώρα σκελετικά στοιχεία ανθρώπου στην ευρωπαϊκή ήπειρο, ηλικίας ενός εκατομμυρίου ετών.

— «Λαύριο, ένα μεγάλο κέντρο μεταλλουργίας στην Αρχαιότητα», 11 Νοεμβρίου 2004 από τον καθ. Γεώργιο Βαρουφάκη, στη διάρκεια της ΙΑ' Επιστημονικής Συνάντησης Νοτιοανατολικής Αττικής που έγινε στα Σπάτα Αττικής.

— «Η επανοδραστική προέλευση των αρχαίων μεταλλών του Λαυρίου», 12 Νοεμβρίου 2004 από τον κ. Στέφανο Εξαδάκτυλο, Μηχ. Μεταλλικών ΕΜΠ, στη διάρκεια του ίδιου συνεδρίου.

— «Ο πρωτοελλαδικός οικισμός στο Λαμιακή Κορνησία», 12 Νοεμβρίου 2004, από τους αρχαιολόγους Δ. Κακαβογιάννη, Φ. Νέζερη, Π. Μιχαηλίδη και Κ. Ντούνη, στο ίδιο συνέδριο.

— «Νέα αρχαιολογικά ευρήματα στη Λαυρεωτική σχετικά με τον εμπλουτισμό των μεταλλευμάτων», 12 Νοεμβρίου 2004 από τη δρ Κ. Τσάμφο, Αν. Καθηγήτρια ΕΜΠ, στο ίδιο συνέδριο.

— «Radiocarbon dating of sea shells and the marine reservoir effect in the Aegean», 10 Νοεμβρίου 2004, από τον δρ Γ. Φακορέλλι, πρόεδρο της Ελληνικής Αρχαιομετρικής Εταιρείας.